

MAGYARÁG

1940. Jan. 29

IX. No. 27

2 lei

Tulajdonos és felelős kiadó:
ÖZV. PÁSZTOR LAJOS

Alapította: **PÁSZTOR EDE**

Felelős szerkesztő:
TÖRÖK TIBOR

Bejegyezve: Tribunalul Jucur Ordonanța No. 15-1933. — Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea-Nagyvárad, Piața Mihai Viteazul 4

A király és a trónörökös meglátogatták a gárdaezredet

Bucurestiből jelentik:

Öfelsége II. Károly király és Mihály nagyvajda csütörtökön ismét megjelentek a katonák körében. Ezúttal a gárdaezredet keresték fel. Miután az uralkodó üdvözölte a jelenlevőket, Eftimiu ezredes, a pionír gárdaezred parancsnoka tartott beszédet. A beszédre Öfelsége válaszolt:

— Ezredes ur, szeretett bajtársak! Habár jó idő telt el már karácsony óta, mégis kimondhatatlan öröm tölt el, hogy közetek jöhettek. Két fontos tényezője van a nép felemelését célzó igyekezetemnek. Elsősorban arra gondolok, hogy a hadsereget minden szükséges eszközzel fel kell szerelni és meg kell erősíteni, hogy bármely pillanatban megvédhesse az országot. De az anyagi rész mellett egy olyan tényező is van, amit nem lehet pénzzel elérni, amihez lélek szükséges. Ez az erkölcsi erő kérdése. Mindig azt kívántam, hogy ezt a három ezredet valamilyen módon családomnak tekintsem. Ezért ragaszkodom ahhoz a hagyományhoz, hogy egy olyan ünnepet töltsék a körükben, amelynek családi jellege van. Ennek a családi érzésnek minél jobban be kell hatolnia mindenki lelkébe. Egy ezred nemcsak katonai egység, hanem lelki tekintetben bajtársi családnak kell lennie. Azt akarom, hogy tudjátok, amikor körötökbe jövök, mindig ugyanaz a szeretet vezet.

A magas személyiségek fél nyolc órákor kíséretükkel együtt a Királyhimnusz hangjai mellett hagyták el az ünnepség színhelyét.

Chisinauban is minisztertanács volt

(Bucuresti). A kormány tegnap Chisinauban gazdasági jellegű minisztertanácsot tartott. A chisinaui minisztertanács

folytatása volt a múlt héten Kolozsváron megkezdett vidéki, gazdasági minisztertanács-sorozatnak. A minisztertanácson résztvettek a tartományi helytartók, képviselők és a NUF titkárai is.

Az ülést ünnepélyes keretek között nyitották meg és a tanácskozásokon helyi jellegű gazdasági, kulturális és szociális

kérdésekkel foglalkoztak.

A kulturális kérdések megvitatása során leszögezték, hogy szükséges

az etnikai kisebbségekkel való jó együttműködés és ezeknek a jogos kívánságai kielégítést nyernek.

A minisztertanácsot Tatarescu miniszterelnök este 20 óra 45 perckor rekesztette be.

A kommunistaellenes blokk lehetőségéről tárgyalt a japán követek értekezlete Budapesten

Az értekezletről nem adtak ki hivatalos tájékoztatást

Budapest. (Havas). A japán nagykövetek és meghatalmazott miniszterek budapesti értekezlete folytatta tanácskozásait. A Havas távirati iroda jelentése szerint az értekezletről nem adtak ki tájékoztatást. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy a japán diplomaták megvitaták a déleuropai, valamint a Földközi tengeri medence államainak helyzetét. Megtárgyalták ezeknek az államoknak a Szovjettel

szemben elfoglalt álláspontját. Hasonlóképpen megvitaták a nemzetközi helyzet fejlődését és annak ezekre az államokra gyakorolt hatását, egy anti-kommunista blokk alakításának szempontjából.

Kaptown. (Reuter). Dél-Afrika parlamentje nagy szótöbbséggel elvetette Herzog tábornok volt miniszterelnök javaslatát, aki azt javasolta, hogy Dél-Afrika azonnal veszen véget a háboruszkodásnak.

A német tengeralattjáró flottának a fele elpusztult

— mondotta CHURCHILL

London. (Reuter). Churchill, az angol admirális első lordja Manchesterben beszédet mondott, amelynek során kifejtette, hogy

Anglia minden körülmények között végigküzdi ezt a háborút, amelynek végső eredményét nem lehet előre látni.

A kormány azonban meg van győződve arról, hogy Anglia mégis győztesen kerül ki ebből a háborúból.

— Ha Anglia győz, — jelen-

tette ki Churchill, — akkor új haladás veszi kezdetét és győzni fog az igazság.

A admirális első lordja ki-

Svédország készül a háborúra

Stockholm. (Reuter). A svéd kormány intézkedett abban az irányban, hogy a légítámasztás által veszélyeztetett lakosságot minél rövidebb idő alatt biztonságba tudja helyezni. Külön bizottság alakult erre a célra, amely 300 ezer főnyi lakosság elszállításáról gondoskodik.

fejtette még, hogy a haditehereszet megfelel a beléje fektetett bizalomnak. Igen nagy áldozatot kellett hoznia Angliának, hogy megtartsa a tengeren is fensőbbiségét. Kitért arra, hogy

a német tengeralattjáró flottának fele elpusztult.

Az aknaháború igen komoly méreteket öltött, de az angol technika e téren is a német technika fölé került, — fejezte be beszédét az angol tengerészeti miniszter.

Rendkívüli felhatalmazást kapott a török kormány

Ankara. (MTI). A török hivatalos lapban megjelent a rendkívüli kormány felhatalmazásáról szóló rendelet, amely ezzel hatályba is lépett. A gyakorlati végrehajtásra akkor kerül a sor, ha a végrehajtási utasítás is megjelenik. A török külügyminiszter egyébként egy nappal a várt időpontnál előbb utazik Belgrádba, a balkán értekezletre, mert Szófiában a bolgár miniszterelnökkel tárgyal.

Saracioglu visszatért Törökországba

Ankara (Reuter). Saracioglu teörök külügyminiszter visszatért Törökországba. A külügyminiszter mielőtt Belgrádba utazik a balkán értekezletre, előbb kormánya tagjaival hosszasan tárgyal.

A teengeri háború

Berlin. (DNB). A német főparancsnokság jelentése szerint tegnap fokozott légi tevékenység volt tapasztalható.

A tengeri háborúban több, mint 20 ezer tonna hajót süllyesztettek el. Egy német tengeralattjáró elsüllyesztett két hadihajó kísérettel haladó hajót.

Az „F” villamos elé vetette magát egy idős nő, akinek személyazonosságát nem sikerült megállapítani

A rendőrség bevezette a vizsgálatot a titokzatos öngyilkosság ügyében

Szombaton este kevéssel 8 óra előtt megdöbbszentő szerencsétlenség történt az Astra utcán, az Áruaktár háta mögött. Az F jelzésű villamos, amelyet Sfarlea Ioan vezetett, egy öregasszonyt ütött el. A szerencsétlenség alkalmával az öregasszony olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életbenmaradásához kevés a remény. A helyszíni vizsgálat alkalmával, a szemtanúk vallomása alapján kiderült, hogy

nem véletlen szerencsétlenségről van szó.

A villamoskocsi vezetője még idejekorán észrevette a sínek felé közeledő öregasszonyt és éppen erre való tekintettel csengőjét használta, majd fékezett is, az asszony azonban a sínek elé vetette magát.

Az asszonynál semmi olyan iratot nem találtak, amiből személyazonosságát megállapí-

hatták volna. A kórházba szállítás után sem nyerte vissza eszméletét és így nem távozhatták azt sem, hogy

az öregasszony miért vetette magát a villamoskocsi elé.

A késő éjszakai órákban a kórházban felismerni vélték az öreg asszonyt. Állítólag Siposnének hívták és a Lascu utcában lakik. A rendőrség a titokzatos öngyilkossági ügyben bevezette a vizsgálatot.

változtatáshoz a törvényszéknek nem volt joga.

Az ügyet most tárgyalta a tábla, amely helytadott az ügyesség felfolyamodásának megsemmisítése a törvényszék ítéletét és érvényben hagyta a letartóztatási végzést, amelynek értelmében Carpiucnak most le kell töltenie az egyéves büntetést.

Hétfőre várják a nyugdijkiutalást a pénzügyigazgatóságon

A pénzügyigazgatóságon napok óta várják a nyugdíjak megérkezését és a nyugdíj-ügyszály minden előkészületet megtett a nyugdíj kifizetésére. Az ügyosztályon befejezték a nyugdíjkiutalás kiállítását és a könyvecskéket a nyugdíj kifizetéssel együtt osztják ki. A pénzügyigazgatóságon hétfőre várják a nyugdíjak kiutalását és ebben az esetben azonnal megkezdik a kifizetéseket. A nyugdíjügyszály a fizetés zavartalan menetének keresztülvitele érdekében kéri az érdekelteket nyugdíjasokat, hogy tartsák be a sorrendet és hozzák magukkal a régi nyugdíjkiutalásokat, mert annak alapján adják ki az új könyvet és történik meg a kifizetés.

Halálrazuzott

a kilenc mázsa súlyú lendítőkerék egy kolozsvári CFR-asztalos

(Kolozsvár). Borzalmas szerencsétlenség történt pénteken délután 5 óra körül a kolozsvári CFR asztalosműhelyben. Bodea Nicolae, 43 éves asztalos az egyik hatalmas, villamosárammal hajtott, 900 kg. súlyú lendítőkerék körül dolgozott. Az asztalos meg akarta változtatni a lendítőkerék irányát, az egyik csavart azonban elfelejtette elzárni és így a közel egy tonna súlyú teher a legmagasabb pontról a szerencsétlen emberre zuhant. Munkástársai nagy erőfeszítés-

sel kiszabadították a kerék alól, akkorra azonban már Bodea Nicolae halott volt. Róvidesen hivatalos bizottság szállt ki a helyszínre és megállapította, hogy a halálos végű szerencsétlenség Bodea vigyázatlansága miatt következett be. A központi rendőrség részéről Gutu szolgálatos rendőrtiszt és Major dr. ügyeletes tisztiorvos, az állomási rendőrség részéről pedig Nistor komiszár vettek részt a bizottságban. A szerencsétlen asztalos három árvát hagyott hátra.

Letartóztatásban marad a pénzbüntetésre ítélt csempész

Több, mint tíz évvel ezelőtt, — 1929-ben — nagyszabású csempészés fedezték fel a szatmári vámhatóságok. A csempészésben Carpiuc Iliu szatmári lakossal az élén — mintegy 30 tagú társaság vett részt. A csempész társaságot

2 millió 376.976 leire büntették. Bűnügyi úton pedig a törvényszék öt hónapi fogságra ítélte Carpiucot.

Ezt az ítéletet az összes bírói fórumok, a Semmitőszék is — jóváhagyták.

Carpiuc a kirótt büntetést nem tudta lefizetni és a szatmári törvényszék közinunkára,

majd egy évi togházra változtatta át. Carpiuc ez ellen fellebbezést jelentett be a táblához.

Az ügyesség azonban nem várta be a fellebbezés eredményét, letartóztatási végzést adott ki Carpiuc ellen és a végzés alapján le is tartóztatták.

Carpiuc a letartóztatási végzés ellen keresetféléket jelentett be a szatmári törvényszékhez. Kotesztációjában azt hozza fel, hogy a törvényszék ítélete nem jogerős és az ítélet jogerőre való emelkedéséig nem lehet letartóztatni. A törvényszék helytadott a keresetfélének, megsemmisítette a letar-

tóztatási végzést és elrendelte szabadlábra helyezését. A szatmári törvényszék döntése ellen a szatmári ügyesség felfolyamodást jelentett be. A felfolyamodás szerint a büntetés átváltoztatása az ügyesség hatáskörébe tartozik és az át-

Cukorka és csemegeárak legjobbak, legolcsóbbak
Herskovits Sándor „ROYAL”
cukorkafüzletében szerezhetők be. **Plaza Unirii (Sas-palota)**

Jelentkezzenek a családfenntartás címen felmentett ifjak

A város katonai ügyosztálya felhívja az 1914, 1915, 1916, 1917 és 1918-ban született és családfenntartás címen felmentett ifjakat, hogy a felmentés fennmaradásához szükséges évi láttaozás érdekében jelentkezzenek a MONT irodá-

ban, (II. emelet, 26-os szoba) január 29-től február 10-ig (vásár- és ünnepnap kivételével) délelőtt 8 és 1 között. Azoktól, akik nem jelentkeznek, megvonják a családfenntartási jogosultságot.

A svéd külügyminiszter szovjetellenes beszéde

(Moszkva. — Tas.) A szovjet kormány a 85-ös hegyi ezredet hősies magatartásáért a vörös zászló rendjével tüntette ki. Hét parancsnok a Leninrend és urancsillag kitüntetés, valamint a „Szovjet hősei” címet kapja hősies magatartásáért. Kijutottak ezenkívül 891 tisztet és katonát.

(Helsinki. — Stefani.) A Stefani jelenti, hogy Günther svéd külügyminiszter nyilatkozatot adott a Daily Telegraph munkatársának. Ebben a nyilatkozatban a svéd külügyminiszter leszögezte, hogy Finnország ügye egyúttal Svédország ügye is. Svédország juda-

való tekintettel Finnországot minden körülmények mellett meg kell segíteni. Felesleges egyébként külön is hangsúlyozni, hogy Finnország jövőjétől függ Svédország jövője. Hozzátette a svéd külügyminiszter, hogy a nemzetközi rokonszenv és segítség reményét kelt a nemzetközi jogrend visszaállításában. Az északi államok szolidaritása pedig változatlan.

(Koppenhága. — Reuter.) Marta norvég trónörökösnő rádiószózatban felszólította a norvég nőket, hogy képezessék ki magukat, hogy mozgósítás esetén átvessék a férfiak munkakörét.

Betörőfogás a Nagypiacon

A rendőrség bűnügyi osztálya elfogta Szilágyi István 20 éves veszedelmes betörőt. Szilágyi kolozsmegyei Macău-i illetőségű és legutóbb 6 hónapra volt elítélve. Kiszabadulása után hazament szülőfalujába és végigfosztogatta az egész falut. Azután eljött hazulról és értékesíteni akarta a lopott

holmit. A rendőrség közegei a nagypiacon fogták el, amikor az otthon lapott szővért árut árusítani akarta. Tekintve, hogy Szilágyi a nála talál holmit több helyről lopkodta össze és helyszíni szemlére van szükség, Szilágyit átkísérték Macăura, ahol lefolytatják a vizsgálatot.

A világhírű

NAUMANN varrógépek MENDE rádiók Minimax tűzoltókészülékek

körzet képviselője: **Bazilli — Deák**
Oradea, Str. Dr. Aurel Lazar 1. Telefon 35-36.

Munkaközben rosszul lett és meghalt egy öreg favágó

A tegnapi nap folyamán megrendítő hirtelen halál történt Nagyváradon. Fogel Mayer, Cuza Voda utca 31 sz. alatt lakó pékmester felakarta vágatni a fáját és Csóka József 68 éves favágóval állapodott meg. Az öreg favágó elkezdett dolgozni, majd hirtelen rosszul lett és lement a pincébe pihenni. A házbelieknek feltűnt, hogy az öreg sokáig nem jön fel, utánamentek és ott találták az öreget — holtan. Értesítették a hatóságokat és rendőri bizottságot küldtek ki. A bizottság megállapította, hogy az öreg szívizélhűdés következtében halt meg. A temetési engedélyt megadták.

Gyermekágyas nő ledőrzölése naponta kétszer

DIANA

Hol van Schmutzler az órásmester?

Bul. Reg. Ferdinand 18. Kertész Andor ékszerész üzlethelyiségében.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomormorronás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

Kötelező személyzeti kimutatáshoz űrlapok

kaphatók a
Pásztor Ede
cégnél Oradea, Piața M. Viteazul 4-a Telefon. 2800

Megszökött a leharapott orru cigányasszony...

Az őssi-telepi „szerelmi dráma” különös tordulata

Tegnapi számunkban részletes riport keretében számoltunk be arról, hogy Kolompár Sándor Őssi-telepi cigány szerelemföltétele leharapta felesége orrát. A felesége gyakran hűtlenkedett, Kolompár — mint mondta — több ízben is megbocsájtott, most azonban nem bírta túrtűrteni magát és leharapta a felesége orrát.

— Ne kelljen másnak. Ezután már csak az enyém lesz, — mondta Kolompár.

A féltékeny cigány reménye azonban nem vált valóra. A megtámadott asszonyt ugyanis tegnap délelőttre beidézték a rendőrségre. A fiatalasszony azonban nem jelent meg. Helyette a férje jött el és bejelentette, hogy amíg ő a rendőrségi fogdában tartózkodott, addig a felesége megszökött az ideáljával.

A fiatalasszonyt, leharapott orrával is megszöktette hódolója, ő pedig hátrahagyta négy gyermekét és eltűnt.

A rendőrség most már ebben az irányban is kiterjesztette a nyomozást.

Temesváron megismétlődött a váradi és aradi trafikrablás

Itt már kloroformot is használtak a veszedelmes trafikrablók

Ugy látszik a nagyváradi Ferdinand utca s az aradi Avram Iancu téren elkövetett vakmerő rablótámadás iskolát teremtetett, vagy ugyanazok a tettesek garázdálkodnak végig az egész országban. Tegnap az ebédutáni órákban Temesváron hasonló körülmények között — bár más eszközök igénybevétele — megismétlődött az amerikai ízű aradi-sváradi trafikrablás.

A Temesvár szívében levő belvárosi Alba Iulia utcában délután 3 óra tájban kifosztották az Arzenovics-féle dohánytőzsdét, amelynek bérletét kloroformmal elkábitotta a rabló.

Két és három óra között történt, hogy a dohánytőzsdében — ahol ebben az időben csak Wildau Anna, a trafik negyven esztendőes bérletje tartózkodott — magas, szürkekabátos, elegánsan öltözött fiatalember jelent meg, aki már az ajtóból beszólva, egy csomag National cigarettát kért. Wildau Anna levette a polcra a cigarettát és a kiszolgáló asztalra tette, miközben a fiatalember a pulthoz lépett és úgy tett, mintha fel akarná venni a cigarettacsomagot. Hirtelen azonban

gyorsan az asszony arcára borította.

Wildau Anna nyomban elvesztette eszméletét és aléltan a földre rogyott, miközben a vakmerő rabló áthajolt a kiszolgáló asztalra.

kihúzta a pénztár-fiókot és magához vette annak tartalmát.

Mindössze néhány egy- és kételes pénzdarab maradt a fiókban. A pénztár kifosztása után a rabló észrevétlenül eltávozott az üzletből, ahová nem sokkal a áradás után egy közelben levő harisnyáüzlet egyik alkalmazottja jött be, aki megdöbbenve látta, mi történt a dohánytőzsdében. Segítségért kiáltott, a szomszédos üzletből átszaladtak a kereskedők és az alkalmazottak, rövidesen nagy csődület verődött össze, közben

az üzletben magához térítették Wildau Annát, aki a távbeszélő értesítésre a helyszínére érkező rendőrtisztnek elmondotta, hogy előre tervezett rablótámadás áldozata, mert a fiatalember, aki az üzletet kifosztotta, előzőleg bennjárt már az üzletben.

Nyilvánvaló, hogy a magas, szürkeruhás, elegánsan öltözött fiatalember már akkor

vége akarta hajtani a rablást, azonban ekkor az üzlethelyiségben tartózkodott a kiszolgáló kisasszony is, tehát az eredeti tervet nem tudta keresztülvinni. Megfigyelhetette ez után a rabló, hogy a város legforgalmasabb helyén levő Alba Iulia utca mikor csendesedik el, ami két óra után következett be, amikor a környéken levő üzletek személyzete után az irodák alkalmazottjai is hazaértek hivatalukból. Ekkor azután, kihasználva az alkalmat, hogy nem tartózkodik a dohánytőzsdében vevő, a fiatalember ismét belépett a trafikba, ahol végrehajtotta a gangster-támadást.

Wildau Anna vallomása szerint a kifosztott pénztárfiókban 10.000 lei volt, nagyrészt századokban és papírpénzben. Mivel Wildau Anna — aki öt éve bérlő a dohánytőzsdét — pontos személyleírást adott a rablóról, minden remény megvan arra, hogy a rendőrségnek rövidesen sikerül elfogni a vakmerő kloroformos banditát.

MAGYARSÁG

korán reggel minden trafikban kapható

IPAROS UISÁG

A kolozsvári minisztertanácson Somestartomány céhei Ralea munkaügyi miniszter elé terjesztették az iparosság sérelmeit

A céhtagságot tegyék kötelezővé

A múlt héten Kolozsváron megtartott minisztertanács alkalmával a Somestartomány székhelyén székelő céhek elnökei megjelentek Ralea munkaügyi miniszter előtt és előterjesztették a céhek kívánságait, amelyek a következők:

1. A céhbe való beiratkozást tegyék kötelezővé. Ma az a helyzet, hogy a céhbe beiratkozottak viselik a terheket, — a céhen kívülmaradtak pedig elvesztik a céh által kivívott eredményeket, ugyanakkor a céhek ellen dolgoznak.

2. A Munkakamarák vezetését úgy állítják össze, hogy minden kisiparos és munkáscéheknek legyen a maga képviselője.

3. A foglalkozás, vagy mesterség gyakorlására feljogosító képesítési iratok csak az illető céh véleményezése alapján adják ki.

4. A céhek képviselői foglalkozásuk helyét minden olyan állami, megyei, községi bizottságban, ahol szakmai ügyekről szó lehet, szakmai bizottságok állami és városi adókiadó bizottságok, stb.

5. A koncentrált iparosok, vagy azok akikről rekviráltak adóelengedésben, végrehajtások felfüggesztése, stb. részben.

A sofőrök és autófuvarozók

az alábbi kívánságokat terjesztették fel.

1. Az új fuvarozási törvényt szüntesse meg Cfr. monopoliumát az országúti személy és teherfuvarozást illetően.

2. Az autómobilos-céh gyakorolhasson ellenőrzést a tartomány némely és áruszállítása felett. A céhek véleményezése nélkül ne legyenek kiadhatók a szállítmányozási iratok.

3. A taxisok az ország bármely részébe külön taxa lefizése nélkül szállíthassuk az utasokat.

4. A sofőr-céheknek is legyenek képviselői a sofőrvizsgáztató és rekviráló-bizottságokban.

5. Külön miniszteri határozattal a szerzett jogok alapján

ismerjék el az erdélyi autófuvarozók képesítési okiratait.

6. A kolozsvári Autómobilosok Szövetkezete 1 millió lej kölcsönt kapjon, amit tagjai között 12 havi részletfizetés ellenében kioszthat.

7. Intézkedések történjenek, hogy az autók gummi-alkat-

rész és benzinellátása ne szenvedjen fennakadást. Ugyanakkor szigorúan ellenőrizze ezen cikkek árát és vessenek gátat a spekulációnak.

Ralea munkaügyi miniszter megígérte, hogy a felhozott kívánságokat a lehetőség határain belül teljesíteni fogja.

Ma délelőtt 11 órakor tartja alakuló közgyűlését Kolozsváron az Országos Magyar Iparos Egylet

Az Országos Magyar Iparos Egylet megszervezésének mozgalma döntő állomáshoz érkezett. Az előkészítő munkálatok lassan ütemben folynak és az országos magyar iparosságának hivatott vezetői január 23-án, vasárnap délelőtt 11 órára tűzték ki az alakuló gyűlést. Az alakuló közgyűlés a Katolikus Kör disztermében lesz a következő tárgysorozattal: 1. Az alakuló közgyűlés megnyitása. Tartja: gróf Teleki Ádám országgyűlési képviselő, a Magyar Népközség ipari alosztályának vezetője. 2. Korelnök kijelölése. 3. Az alapszabályok ismeretése és jóváhagyása. 4. Az Országos Magyar Iparos Egylet Megalakulásának kimondása. 5. Jelölő-bizottság ki küldése. 6. Vezetőség megválasztása. 7. Indítványok. — A nagygyűlés folytatása délután 4 órakor lesz a kolozsvári Iparos Egylet (Piața Unirii 23.) főterei székházának disztermében, ahol 1. dr. Bartha Ignác iparosképvisező, 2. Szabó Béni v. képviselő, 3. gróf Teleki

Kik képviselik a nagyváradai és biharmegyei iparosságot a kolozsvári gyűlésen?

Nagyvárad és Biharmegye magyar iparosársadalmában igen nagy érdeklődés nyilvánul meg az Országos Magyar Iparos Egylet ügye iránt. A Népközség iparos szakosztálya nagyobb küldöttséget szervezett, amelynek sorában minden foglalkozási ág képviseltet nyert. A küldöttséget dr. Soós István országgyűlési képviselő és Árvay Árpád főtitkár vezeti és tagjai a következők

lesznek: Nagyváradról: Pintér István mérnök, az iparos szakosztály elnöke, Béres Károly, Cser István, Fazekas Lajos, Fenesi László, Gál Joachim, Kiss Lajos, Kovács Elek, Mórus Sándor, Pataky András, Szabó József, Szabó Károly, Somogyi István, Szolga Ferenc, Ujvárosi Sándor, Végh Gyula. Margittáról: Jobbágy Dezső, Székelyhidról: Lakatos Gyula és Bálint Ferenc, Nagyzalontá-

ról: Bagosi Sándor, Kovács Imre, Tóth Imre és Szöllősi Sándor.

A biharmegyei küldöttség vasárnap reggel a Rapid-vonattal utazik el Nagyváradra.

parosok hadfelszerelési bonkjegyzése

A nagyváradai uccákon ki-függesztették a bucurestii iparoscéhek vezetőinek felhívását a hadfelszerelési bonkjegyzése érdekében.

„Iparosok, jegyezzünk bonokat — mondja a többiek között a felhívás — erőnkön felül is. A mi pénzünk, amit a hadsereg felszerelésére adunk, saját testi munkánk verejtéke és két szerez az értéke.

Adóvallomási blanketták

kaphatók a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4. sz. Telefon 2800.

VIRGIL MOLIN nagyváradai előadása

Virgil Molin, a Munkakamarák Uniójának elnöke, aki az elmúlt héten „A román iparok” című nagyszerű előadást tartott a Munkakamara nagytermében — hétfőn több gyárüzemet látogatott meg. Bucurestibe való visszaérkezése után nagyváradai fogadtatásáról nagy elismeréssel emlékezett meg a Munkakamarák Uniójának táncsülésén.

Textil és Ruházat Céh hirei:

— Gázvédelmi előadása a Textil és Ruházati Iparos Céhek f. hó 30-án, kedd este 8 órakor lesz.

— Textil és Ruházati Iparos Céh, igazgatósági ülése vasárnap d. e. f. hó 28-án, 10 órakor lesz.

Női kalap készítő iparos és iparosnők f. hó 30-án este 8 órakor fontos szakmai értekezletet tartanak a Textil és Ruházati Iparos Céh helyiségében.

— Textil és Ruházati Iparos Céh vigalmi bizottsága f. hó 31-én, szerdán este 8 órakor tartja ülését.

Febr. 3-án Kereskedelmi Csarnokban Tisztviselők és Alkalmazottak műsoros bálja - Elsőrendű jazz zenekar!

A „Sedov” hősei

Harminc hónapig az északi sarki jég fogságában

Hogyan éltek és mit végeztek a szovjet hajó tudományos expedíciójának tagjai, amíg a „Josef Stalin” jégtörő hajó kiszabadította őket a jégbörtönükből

A tévhitok hírül adják néhány hónappal ezelőtt a „Sedov” szovjet hajó megmentését, amely közel 3 év óta az Északi Sark környéki jéghegyek közé zárt fogoly volt. A „Josef Stalin” jégtörő hajónak sikerült megközelítenie a Sedovot és kiszabadítani a jéghegyek fogságából és Murmansk felé irányítani.

A „Sedov” viszontagságokkal teli sarkvidéki expedíciója — akár a hajó 15 tudós és matróz utasának rendkívül érdekes életét, akár a tudósok által elért tudományos kutatáseredmények prizmáján keresztül nézzük — a sarkkutatások oly érdekes történetében is különös drámai fejezetei alkot.

Az expedíció életét, tagjainak nap-nap után, óráról-órára megismétlődő küzdelmes munkáját a hajónaplóban foglaltak össze, amit a „Sedov”-ról rádiógramok útján közvetítettek. E gazdag anyag elolvasása kétség kívül a legmegröbb és legtanulságosabb történet, az Északi Jeges Tenger fehér birodalmának történetében.

Elindul a Sedov

1937 június 16-án a Sedov jégtörő elhagyta Arhangelsk kikötőjét. Azóta 30 hónap telj el. Rögtön, miután elvált a kísérő hajóktól — június végén — a Sedov személyzete megtette az előkészületeket az Északi Sark vidékére való bejutásra.

Íme a hajónapló leírása:

„A hajót konzerváltuk. Élelmiszerekkel és ruházati cikkekkel teli csomagokat készítünk arra az esetre, ha hajótörés ér bennünket. A hajó közeljében szomszédságában levő egyik jégtáblára két sáfort helyeztünk 5 hónapra elegendő élelmiszerekkel. Az élet a hajón normálisan folyik. Naponta tudományos megfigyeléseket eszközölünk, két óránként időjárásjelentéseket készítünk. A hajó jég közé szorulva folytatja útját a jég irányában és 15–20 kilométerre asztronómiai megfigyelések útján állapítjuk meg a hajó helyzetét.

A Sedov kapitánya Badughin és a segédkapitány Trofinov már az első napokban megszervezték a munkát a hajón.

Noha táplálékunk nem nagyon választékos, mégis elégséges és ízletes. Íme egy menü: reggel: kávé és túrótojás. Dél

ben: leves szárazfőzelékből, ma karóci és kompót. Este: leves, főzelékpír és tea.

A „Sedov”

A második északi sarki éjszaka beállta előtt a hajórádiogrammon közlik, hogy rokon-szenves látogatójuk volt egy jégesmedve.

Nagy örömmel készítettünk ma egy rostbeefet medvehusból. A lelőtt medve súlya három mázsa volt.

A hajó fedélzetén minden óra megfeszített munka.

Szabályosan elvégezzük a meteorológiai, asztronómikus, magnetikus és hidrológikus megfigyeléseket. Lelkiileg hozzászoktunk hajónkhoz. Ha eltávolodunk a Sedovtól, unatkozunk és igyekezünk visszajérni hamarosan.

Rendkívül érdekes a Jeges Tenger mélységének leírása. A Sedov utasai első ízben mérték le az Északi Ocean mélységét a 86–37-es fokon.

Megkíséreltük, hogy apparátusunk segítségével állapítsuk meg az Ocean mélységét még 5070 méterre sem értük el a feneket. Ugyátszik, hogy vona hunktól északra olyan medence van, amelynek mélysége meghaladja az 5000 métert.

A jég megreped

A személyzet mindennapi munkáját váratlan veszélyek szakítják meg. November 12-én a jég jobban fenyeget, mint bármikor a hajó szélezésével. Bujnicki tudós és Samankov tengerész két kilométernyire a hajótól egy jégkunyóban tartózkodnak, ahol magnetikus megfigyeléseket eszközölnek.

Elvégeztük a munkát és a hajó felé igyekeztünk — Egy szerre látjuk, hogy a Sedovon néhány fáklya jelenik meg és puska lövéseket hallottunk. — Megértettük, hogy valami történi és a hajó felé rohantunk. Amint a hajóhoz értünk csodálkozva látjuk hogy minden megváltozott a hajó körül. Nem tudunk a hajóra feljutni, mert a hajó körül hatalmas repedés keletkezett. A hidrológikus megfigyeléseknek felállított sáfort elnyelte a jég, amely állandóan repedezett és a hajót fenyegette. Ugyanakkor tartalékélelmiszere sátrunk egy kilométerrel

Az öltözködésről a hajónaplóban a következő feljegyzéseket találjuk:

A „Sedov” sarki látogatókat fogad

odább kerültek. Kitaró és jébborás munkába került, míg élelmiszereinket és sátrainkat megmenthettük a jég haragjától.

Munka az északi tény világában

A veszély elmúlt és az élet a Sedovon visszanyerte normális menetét.

...Éjszaka. A sötét égen világítanak a csillagok. Az északi sarki fény foszforeszkáló világ besugározza a jégsivatagot.

Iskolai oktatás az északi szélesség 80-ik fokán

A Sedov matrózai olvasnak tanulnak és továbbképző kurzusokat hallgatnak. Efremov segéd kapitány fizikus elektrotechnikus és algebraórákat ad. Bujnicki a hidrográfus az orosz nyelvleckéket, a mérő és trigonometriát vállalta magára; Szoholevsky doktor vegytani tanít, Badughin kapitány közgazdaságtant.

A személyzet néha hallgatja a moszkvai rádió speciálisan számukra készült leadását. Ott a stúdió leadójarmében gyűlnek össze hozzájárzóik is és ilyenkor a Sedov személyzete radiogramot vált családjának tagjaival.

Az expedíció mind a 15 tagja

Nagyon jól el vagyunk látva a körmeivel és cipővel. A hajó közelében elvégzendő napi munkához elegendő egy szőrmeruha vastag gyapjupullover felett és meleg alsóruha. Rendszerint vastag posztócsizmát viselünk és szőrmeharisnyát.

Az élet a hajón nem könnyű. A jég mindennap betöréssel fenyegeti a hajót és minden javasítás rendkívüli erőfeszítésbe kerül. A Sedov személyzete kijavította a hajó kormányát, mely munkát rendes körülmények között csak dokkokban lehet elvégezni. A személyzet rendkívül nehéz körülmények között dolgozik, jeges vízben, de még is sikerül elvégezni a reparációt.

A hajó csaknem ugyanazt az utat követi, mint annak idején a „Fram” hajó expedíciója.

A hajón minden rendben van és a csendet csak a szél füttyölése és rianó jégzajlása zavarja meg. Most kigyulladt egy fény a parancsnoki hidon. Sobolevski doktor megkezdte a meteorológiai megfigyelését. A többiek alusznak. Reggel 8-kor felkel az egész személyzet. A gépészek a gépterembe sietnek. A tudósok a hajók koordinációját keresik. A rádióosztás Cseljuszkiem kollégáival társalog. Badughin kapitány és helyettese az évi jelentést készítik.

fiatal. Egyik sem múlt el 35 éves.

Előkészület a harmadik sarki éjszakára

A múlt év szeptemberében a személyzet közölte:

„Kihasználtuk az utolsó világos napokat, hogy felkészüljünk a télre. Előkészítettük — megegyeszer a tartalékélelmiszereket néhány jégkunyóból építettünk a hajó közelében és készen állunk, hogy fogadjuk a harmadik sarki éjszakát.”

Ennek az éjszakának a sötétjét azonban a „Stalin” jégtörő lámpái félfeszakították.

Megmentve

A „Stalin”-t a híres Papanin vezette, (aki három évvel ezelőtt érkezett az Északi Sarkra). A jégtörő hajónak sikerült a Sedov közelébe jutnia és a 15 emberi fedélzetére vennie, mielőtt azok a jég áldozataivá lettek volna.

Néhány nap múlva a „Stalin” jégtörő a Sedovval együtt megérkezett Murmanszkba. A „Sedov” tudósai által 30 hónap alatt összegyűjtött értékes tudományos megfigyelések akkor majd az egész világ elé tárulnak.

Írógépet

vesz, elad, javít

GOLDSTEIN

Oradea, Str. A. Iancu 5.

Telefon 35-27

ERIKA

írógépek
kizárólagos
képviselete

Másolásokat, sokszorosításokat vállalunk.

Hogyan valósítaná meg Macsek a kisállamok egységét?

**Erdekes koncepcióju ter-
vet dolgozott ki a horvát
parasztvezér a kisállamok
egységes szociális beren-
dezéséről és egyvonaltu politikai utjáról**

A Le Moment legutóbbi szá-
mában jelent meg ez az érde-
kes cikk, dr. Macsek helyettes
jugoszláv minisztereiről.

A horvát parasztmozgalom
külföldön főként két ember ne-
vén ismeretes. Az egyik Stefan
Radics, a másik Vlatko Ma-
cek.

Radics Stepan kiváló szónok
komatáns harcos és zseniális
demagóg volt. Ő azonban nem
volt mindig konzekvens és ne-
hezen lehetne azt állítani róla,
hogy eszméi és törekvései vál-
tozatlanok maradtak. Hol köz-
társasági, hol monarchista, hol
antiszemita hol boiseviki, de-
magóg és államférfi aki végül
is a horvát földművesek között
egyedülálló imádatot érdemeit
ki, ugyanakkor azonban a
szerb nacionalisták határtala-
nul gyűlölték. Tragikus vége
nem lepte meg azokat, akik is-
merték a Délkelet-európai or-
szágok szenvedélyes politikai
harcait.

Dr. Macsek Vlatko teljesen
ellenkezője annak, ami Ra-
dics volt. Szlován őseitől a
mérséklet szellemét örökölte.
A tiszta és világos magatartá-
sú embere minden szava az
igazságra való törekvés. Ellen-
felei is elismerik realizmusát.
Macsek sikerének titka az a
határtalan bizalom, amit min-
denkiben kelteni tud. Macsek
egy olyan ellenzéki párt veze-
tését örökölte, amely a való-
ságban törvényen kívül volt he-
lyezve, elsősorban kiszélesítet-
te pártjának alapjait, agrár-
pártból nemzeti párttá, végül
pedig a horvát nemzeti egység
pártjává. Macsek meggyőződés-
es római katolikus, aki azon-
ban a katolicizmust úgy értel-
mezi mint a régi pápák. Ma-
cek ma kétségtelenül a horvát
nép vitathatatlan vezetője. A
horvátok földművesek vagy vá-
rosiak, katolikusok vagy zsidók
vagy akár a boszniai muzulmá-
nok is, hívei maradtak. Ma-
ceknek sikerült összegyűjteni
a horvát szavazatok 25 százalé-
kát és működési terét kiszé-
lesíteni, amikor Pribisevics —
szerb demokrata pártjával
egyesült. Mint a demokrata és
az agrár koalíció vezetője Ma-
cek a jelenlegi jugoszlávia
egyik főtényezője lett. Körülöt-
te tömörültek az összes szerb
ellenzéki pártok. Davidovits de-
mokratái, a Sztanojevics féle
radikális párt és Ziskovics tá-
bornok nemzeti pártja.

Sztanojevics hűbére

Cetkovics kinevezése Macsek
belpolitikai győzelmét jelen-
tette.

Igy tehát fokról-fokra emel-
kedve előbb mint pártvezér,
majd mint koalíció vezér, vé-
gül az ellenzék vezére, Macsek
legmagasabb állami pozícióba
jutott mikor jugoszlávia helyet-
tes miniszterelnökévé nevezte
ki a régenstanács.

Macsek karrierje azonban tá-
volról sem fejeződött be belpo-
litikai győzelmével. Macseknek
megvannak a maga problémái
a külpolitikai szempontokat il-
letőleg is. Ezek a problémák ép
oly eredetiek, igazságosak és
biztosak, mint a jugoszláv ál-
lamszervezet reformjára vonat-
kozó álláspontja. Formailag
konzervatív, eszközeiben mér-
sékelt alapjában azonban Ma-
cek gondolkodása egy valódi
nagy forradalmáré. Macsek tisz-
tában van azzal hogy semmi-
sem fontosabb, mint a balkán-
kérdés igazi lényege. Szerinte
a kisállamok egyedül nem áll-
hatnak ellent a nagyok presz-
sziójának. Ezért a második és
harmadrendű nemzeteknek át
kell alakítaniuk szociális beren-

dezésüket és politikai ötvöze-
tüket. — Hogy századokon át
fennmaradhassanak ezek a
kis államok a nacionalista Ma-
cek szerint új államkonstruk-
cióba kell hogy tömörüljenek
amely képes lesz legyőzni az ál-
lamok között felgyülemlet elő-
ítéleteket. Egy olyan állam és
nemzetközi szervezetet kell
kiépíteni melynek szociális
strukturája azonos vagy leg-
alább is párhuzamos. El kell
ismernünk hogy a Szovjet kísé-
letén kívül Macsek terve ko-
runk egyik legérdekesebb kon-
cepciója.

A horvát parasztszervező a na-
cionalizmust a maga természe-
tes keretei közé akarja szállíta-
ni, amely az önkormányzásra
és saját kulturájára szorítko-
zik viszonj a gazdasági érde-
kek és a társadalmi struktúra
hasonlóságának közösségéből
hajalmas nemzetközi szolidari-
tás és regionális egyesítés je-
nyezőjét akarja megteremtetni.

Világos hogyha elérkezünk
ehhez a gazdasági és szociális
alapon elképzelt államegyesü-
lethez, amely kívülrekeszt min-
den nemzeti faji vagy vallá-
gyűlölködést. Európa délkelete

megnyerheti a békét és meglen-
nének a védekezési eszközei
minden kívülről jövő támadás
ellen. A mezőgazdasági álla-
mok közössége, amit Macsek
meg akar építeni egy új felsőbb
rendű hazafiasságot teremtené.
Délkelet európa összes nemze-
teinek nagy közös hazája irán-
fi Szeréfejét, amelyen belül —
minden függőben lévő kérdés
ugyanolyan könnyebbséggel le-
hetne megoldani, mint ahogyan
most el tudja intézni vitáját
egymással két város vagy két
autonom intézmény. Macsek
Horvátországon és Jugoszlávi-
án kívül is igen nagy tekintély-
nek örvend. A legtöbb balkán
államban népszerűsége növeke-
dőben van. Bulgáriában pél-
dául ő a legkedveltebb balkáni
politikus.

Könnyen lehetséges, hogy a
mostani korszak, amely szűk-
ségképen Délkelet-európa egye-
sítésére fog vezetni, Macsek-
nek sokkal nagyobb szerepet
fog juttatni, mint aminőt eddig
játsozott.

HIRDETMEY

Dr. Clonta Eugen rendőr-
kvesztor a következő rendel-
kezést adta ki:

1. Mindezek, akik a közszál-
litásokat lovas járművekkel
végzik (tégla, kavics, homok
szállítók), legkésőbbben 1940
február 28-ig kötelesek forgal-
mi engedélyt kérni a rendőrség
forgalmi ügyosztályától.

Azokat, akik nem tartják ma-
gukat a fenti rendelkezésekhez
eltiltják a szállítástól és 1000-
tól 2000 lelig terjedhető pénz-
bírsággal büntetik.

Reumája eltűnik,

ha Urodonal szed, mert
ezen fájdalemak okozója,
ami a vérkeringési zavar-
ral jár, nem tud annak
ellenállni. Kitakarítja a
szervezetből a hugas-
vat, amelynek a felgyü-
lemése idézi elő a

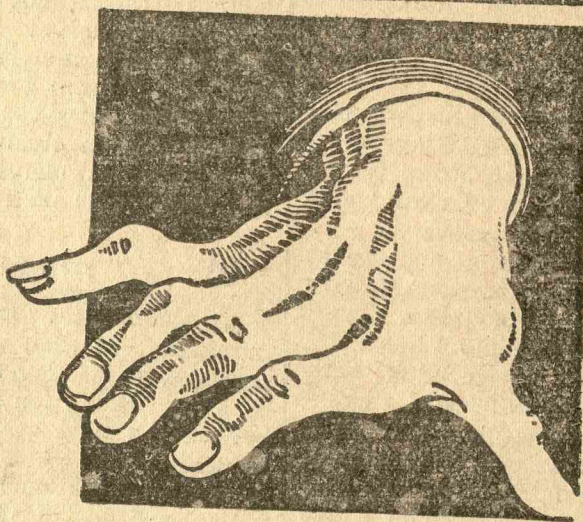
guttát, köszvényt, gerincfájást és melyek többek között a
reumatikus fájdalemaktól eltorzított végtagokat, valamint a
hátgerinc izületeit is megtámadják. Elég, ha esténként egy
kávéskanállal, kevés vízben, bevesz. A véredények egészsé-
gesek lesznek, ha ezen kurát minden évszakban ismételni fogja.

URODONAL

legyőzi a vérkeringési zavarokat

KAPHATÓ GYÓGYSZERTARAKBAN ÉS DROGERIAKBAN.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY. MEGBIZHATÓ MARKA

mostanában megint sokat beszélnek arról, hogy megkezdődik a nagy offenzíva. Wells állítólag azt ajánlotta, hogy a német repülőgépek Berlint bombázzák.

— Ez megint csak azt mutatja, hogy egy ilyen nagy író gondol a szegény emberekre. — Mer hogy olvasom, hogy Berlinben nagy szénhiány van, fázna az emberek, oszt Wells azt akarja, hadd legyen ekkis melegük. De azért azt a rendszert, hogy szén hejet italokat osztanak ki melegítés céljából a hivatalnokok között irigylem a berliniekétől. Ezt nálunk is be kéne vezetni.

— Menjen már. Hiszen maga nem hivatalnok.

— Mán bocsánatot kérek, lehet, hogy nem vagyok, de azért ekkis itóka elkelne ebben a hidegben. Még szerencse, hogy nem vezették be nálunk is az élelmiszerjegyeket, mer nem tudnám, mit csinálnék, ha például fröccsöt is csak jegyre lehetne vásárolni.

— Na szerencsére ez a veszély nem fenyegeti. Más államokban is csak a kávé meg a cukor fogyasztását korlátozták.

— Hát én nem valami nagy kávéfogyasztó vagyok, de azért mán én is unom ezt a háborút, amék nem is háboru, ott ahun kéne lenni, hanem csak ott — ahun nem is üzentek háborút Kinába, meg Finnországban.

— Olvasta, hogy a finn csapatok élén egy fehér angyal hercol.

— Olvastam, oszt tudom is mijér. Mer hogy a finnek vallásos kálvinisták, akiknek nem szabad káromkodni. Most mán azonban nyugodtan mondhatják, hogy az „angyalát neki”.

**OCSKA
REZET
ólmot és
cinket
magas árban**

vásárol a
FERUM S. A.
Piața M. Viteazul 4-a. Tel. 29-73.

— FEBRUÁR 15-ig meghosszabbították a személyzeti fábrikázatok benyújtásának határidejét a nemzeti munkavédelmi törvény alapján.

— Elrendelte a törvényszék a 30 napos vizsgálati fogságot Spitzer István ügyvédjelölt ellen. Bogdan Gheorghe vizsgálóbíró letartóztatási végzése a megítélt Spitzer István ügyvédjelölt ellen tegnap a törvényszék vádjánál elkerült. A törvényszék elrendelte a 30 napos vizsgálati fogságot

Kit illet meg a Somes-tartomány textilcéhének központja?

Letárgyalta a tábla a kolozsvári ellenzéki szabóiparosok keresetét a nagyváradi céh-székhely megállapítása ellen

Ismeretes, hogy a munkaügyi minisztérium előterjesztése királyi dekrétummal Somes tartomány textilmunkaadói céhét Nagyvárad székhellyel ismerték el. A céh már meg is kezdte működését Bobián Mihai elnöke alatt, sőt a kolozsvári alosztályt is megalakították. A kolozsvári szabóiparosok egy csoportja, élén egy Cristea nevű iparossal, — azonban semmiképpen sem akart belenyugodni abba, hogy a céh székhelye Nagyváradon legyen. Előbb a minisztériumtól tettek panaszt, hol Ralea minisztert, hol Stavri Cunescu munkaügyi vezérigazgatót ostromolták hasztalanul felebbeszéssel, végül pedig

a kolozsvári ítélőtábla előtt közigazgatási (kontencios)

pert indították a nagyváradi székhelyű céh elismerésére vonatkozó királyi dekrétum megsemmisítése érdekében.

A maga nemében egyedülálló pert pénteken tárgyalta érdemben a kolozsvári tábla, — Cărpinișeanu volt nagyváradi táblabíró elnöke alatt.

A munkaügyi minisztériumot Trif bucarestii ügyvéd, a céhet Bobián Mihály elnök és dr. Csillag Andor ügyvéd képviselték.

A minisztérium ügyvédje kifejtette, hogy Cristeaék kereset

elfogadhatatlan, mert semmiféle jogcímük nem volt a kereset benyújtására.

A kontenciós-perekről szóló törvény értelmében közigazga-

tási keresetet egy hajósági döntés ellen az indíthat, akit a döntés értelmében tényleges sérelem ért (elmozdított tisztviselő stb.). Crisean és társainak azonban semmiféle minősége nem volt és nem is lehetett a céhben, hiszen még ma sem tagja a Céheknek. Mint nem érdekelt fél, tehát nem is indíthatja pert.

A miniszteri ügyvéd felszólításához csatlakozott dr. Csillag Andor ügyvéd is. Cristeaék ügyvédje ezzel szemben azt hangoztatta, hogy a nagyváradi céh megalakítása körül szabálytalanságok történtek, mert 120 alapító tag neve kétszer szerepel az aktákban.

A tábla február 3-án hirdeti ítéletét.

Egyre élénkül a külföld kereslete a román áruk iránt

Egyiptom, Palesztina és Szíria lisztet, papírt és cellulózt vásárol Romániában — Olaszország, Spanyolország és Portugália gabona és főzelék iránt érdeklődnek

Bucurestiből jelentik: A Gafencu külügyminiszterhez közelálló Timpu foglalkozik a román külkereskedelem helyzetével. „A nemzetközi események teljesen megváltoztatják az államok kereskedelmi kapcsolatait. — Az a tény, hogy egyes piacok hozzáférhetetlenebbé váltak, mások megszorításokat léptettek életbe a külkereskedelemben — különösen az európai kontinensen, új kereskedelmi orientáció szükségét vetette fel. Nagyon sok esetben olyan államok részéről érkezik kereslet és ajánlat, amelyekkel eddig alig volt kereskedelmi kapcsolatunk.

Nagy kereslet lisztben

Igy a román piacon egy idő óta olyan cikkekben van nagy kereslet és olyan árakat ígérnek, aminőkhöz hasonló eddig nem volt tapasztalható. — A legjobb értesülések szerint

egyiptomi, szíriai és palesztinai ügynökök és üzletemberek jöttek Romániába több fajta cikket, elsősorban lisztet vásárolni.

Szerencsétlenségünkre exportrendszerünk nem a legszerencsésebb. Ugyanakkor, amikor Magyarország és Jugoszlávia igyekezik olyan exportrendszer bevezetni, amely kedvező a malmokra és sok devizát hozhat az országba. Nálunk azonban az exportrendszer

megbénítja a malmok működését.

Papír és cellulóze

Másik nagyon keresett cikk a cellulóza. Jelenleg Bucurestiben tartózkodik egy kereskedelmi küldöttség, amely jelentős mennyiségű cellulózt akar vásárolni. Egyre élénkül az érdeklődés a fűrészárak iránt, sőt okunk van hinni, hogy ebben a két cikkben

a kereslet nagyobb, mint export-lehetőségünk.

Végül Szíriából és Palesztinából egyre több papírt kérnek. Eddig ez a két ország — Svédországból és Finnországból látta el magát papírral. — Három hónappal ezelőtt nagy papírgyárat létesítettek Egyiptomban német tőkések és technikusok közreműködésével. A nemzetközi események azonban megakadályozták a gyár üzembehelyezését.

Ezért a szíriai és palesztinai kiadók Romániában keresnek papírt és jó árakat ígértek. Néhány nagyobb szerződés megkötésére lehet számítani.

Magvak és főzelék

Le kell szögezni, hogy közelkelet piaca általában jó fizetési feltételeket és jelentősebb szerződéseket ígérnek. Ezért minden érdekünk megvan — ahhoz, hogy érdeklődjünk a pia-

cok iránt.

A fentiekben kívül azonban egyre élénkebb kereslet mutatkozik főzelék és gabona magvak iránt. Spanyolország és Portugália részéről. Az olasz piac petroléumunk és gabonánk, élelmiszereink, főzelékeink és fűrészárunk iránt érdeklődik. Export cégeink több ajánlatot kaptak, olasz kereskedelmi ügynökök jelentek meg.

A piacok korlátozottak

Általában megállapítható, — hogy bizonyos nyersanyagok miatt távoli országokhoz vagyunk kénytelenek folyamodni exportunk középeurópa és a földközi tengeri medencére korlátozódik. Ez a korlátozás természetes is. Amíg a hajózás ilyen rizikókkal jár, a semleges államok olyan piacok felé irányítják üzleti forgalmukat, ahol legkevésbé a kockázat. Ennek tulajdonítható, — hogy egyes államok jobb feltételeket ígérnek, mint a kereskedelmi szerződésekben van, — ugyanakkor az eladók vártalan igényekkel lépnek fel. Elgondolkozik, ha arra gondolunk, — hogy például Jugoszlávia bizonyos cikkeket csak dollárért ad el, és megértjük Európa eme országainak konjunktúráját.

Mindenki készülődik

Néhány nap múlva nagy társadalmi eseménye lesz Bihar megyének és Nagyváradnak. Február 3-án, szombaton este tartják meg az 1940-es bihari Magyar Bált a Református Kulturpalota termeiben. A magyar társadalom minden rétegéből összeállított hölgy- és férfi rendezőbizottság már hetek óta buzgólkodik azon, hogy a Magyar Bál mennyel meghittebb, mennyel családiasabb, mennyel jobban sikerült legyen.

Február 3-án egy éjszakára összegyűl az egész megye és város fiatalsága és öregje a családias jellegű táncos éjszakára. A bálnak látványossága lesz a 16 pár által elrejtendő nyitótánc. A bálra szóló jegyek árusítását már a napokban megkezdte a rendezőbizottság és erről rövidesen lapunk utján értesíti a közönséget.

— Orvosi hír. Dr. Klein József szabadságáról hazaérkezett és rendeléseit új lakásán, Boulevard Regele Ferdinand 87. szám alatt megkezdte. Telefon 27-11.

Rádió műsor

Hétfő

BUCUREȘTI. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13. Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15. Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Dalok és hírek. 20.15 Táncczene. Hírek. 21. Hangverseny.

BUDAPEST. 1. 7.45 Torna, hírek és gramofon. 8.20 Étrénd. 11. Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13. Déli harangszó. 13.10 Cigányzene. 13.30 Beszékárzenekar. 17.15 Diákfelőla. — 18.15 Az orbánc előadás. 18.35 Énekszámok. 19. Javul-e a munkás sorsa? vita. 19.25 A rádió szalonzenekara. 20.40 Az aranyember útja. Előadás. 21.10 Cigányzene. 24.25 Táncclemez.

Adóvallomási blanketták

kaphatók a

Pásztor Ede cégnél

Oradea, Piața Mihai Viteazul 4 sz. Telefon 2800.

SPORT

A TAVASZI PROGRAM

Összeállították az A) Divízió és az elit liga végleges programját

A részletes program

A Szövetség vélegesen összeállította a tavaszi programot és tegnap nyilvánosságra is hozták. A részletes program a következő:

Február 25

Kolozsvár: Victoria—Unirea Tricolor.

Galati: Gloria CFR—Rapid.

Temesvár: CAMT—Sp. Studentesc.

Resica: UDR—FC Carpati.

Bucuresti: Juventus—Rip.

Bucuresti: Venus—AMTE.

Március 3

Bucuresti: Sp. Studentesc—Juventus.

Baia-Mare: FC Carpati—U. Tricolor.

Bucuresti: Venus—Victoria.

Arad: AMTE—CAMT

Timisoara: Ripensia—Gloria CFR.

Bucuresti: Rapid—UDR.

Március 10.

Bucuresti: Unirea Tricolor—Rapid.

Galati: Gloria CFR—Sp. St.

Timisoara: CAMT—Venus.

Cluj: Victoria—FC Carpati.

Resica: UDR—Ripensia.

Bucuresti: Juventus—AMTE.

Március 24.

Bucuresti: Venus—Juventus.

Timisoara: Ripensia—Unirea

Tricolor.

Timisoara: CAMT—Victoria.

Arad: AMTE—Gloria CFR

Bucuresti: Sp. Studentesc—UDR.

Bucuresti Rapid—FC Carpati

Április 7.

Kolozsvár: Victoria—Rapid.

Bucuresti: Unirea Tricolor—

Sp. Studentesc.

Galati: Gloria CFR—Venus.

Baia-Mare: FC Carpati—Ripensia.

Resica: UDR—AMTE.

Bucuresti: Juventus—CAMT.

Április 21.

Arad: AMTE—Unirea Tric.

Timisoara: Ripensia—Rapid.

Bucuresti: Juventus—Vict.

Temesvár: CAMT—Gloria

CFR.

Bucuresti: Venus—UDR.

Bucuresti: Sp. Studentesc—

FC Carpati.

(Folytatjuk).

Még kapható az

Országos Magyar Naptár

és a Magyarság Naptára

lapunk összes árusainál, ára 10 lei

A házigazda még akkor sem okozhat botrányt lakója lakásán, ha az tartozik

A tábla felmentette a törvényszék által elítélt háztulajdonost

Staicovici Ecaterina nagybányai CFR tisztviselő nő magánlakásértés címén feljelentette házigazdáját, Butean Alexandru nagybányai bányászt. A feljelentés szerint a házigazda és lakója között anyagi különbségek merültek fel. A lakást fel is mondták. Egy este Butean itt as állapotban beállított a tisztviselő nő lakására, ahol rajta kívül még ketten tartózkodtak és hatalmas botrányt rendezett. Reájuk szólt, hogy azonnal hagyják el a lakást és nem is ment el addig, amíg Staicovici Ecaterina és társasága el nem távozott. A

tisztviselő nő kénytelen volt elmenni és idegeneknél lakni. A szatmári törvényszék magánlakásértés címén 2000 lei pénzbírságra ítélte Butean Alexandrut. Butean fellebbezést jelentett be a táblához. A tábla helytadott a fellebbezésnek és felmentette a vád alól a háztulajdonost.

Magyarság

1 lej,

mégis mindent megtud belőle.

Kérje minden trafikban!

Apróhirdetések

POSTA

Jólelkű idősebb varrónő férfihezmenne hozzáillő idősebb emberhez, esetleg nudijashoz. Levelet a kiadóba „Józanéletű” jelíggel. 278

ALLAS

Ujságárusokat jó keresettel felvesszünk. Jelentkezni a kiadó hivatalban.

Egy kerékgyártó segédet azonnalra felvesszünk. Baranyi János, Tileagd. 279

Mindenes főzőnő kerestetik. Dr. Kecskeméti Andorné, Bul. Reg. Ferd. Nr. 25. I. em. 266

Jóházból való kifutóiu felvetik Hackmayer uridivat szabó. Reg. Ferd. 4. 271

Keresek perfekt női fehérnemű és ágynemű szabásnőt és varrónőt, aki elsőrendű műhely felelős vezetéséhez ért. — Írásbeli ajánlatok: Kele Kata, Timisoara II. Str. Ofcea 10-a. címre. 174

Önállóan főző nő keresek február elsejére. Str. Griviței Nr. 32. 244

Megbízható mindenest elsejére keresek dr. Zoltánné, Rimánóczy ucca 12. 245

Könnyű háztartási munkára megbízható fiatal leányt felvesszünk. Str. Micu Klein 8. ház. tulajdonos. 256

Cipész segédek bakancs munkára vidékre felvesszünk, uti költség fizetve. Gergely, Szt. Gabriel utca 10-a. 264

Keresek ügyes mindenest leányt. Jelentkezni d. u. 5-7-ig könyvvel. Zilahiné, Bul. Reg. Ferdinand 25. II. emelet. 258

Bőrvágót, férfi varrott munkást és munkásleányokat felvesszünk. Take Jonescu 1. udvarban. 263

VÉTEL-ELADÁS

Kölcönykönyvtár több száz darab olcsón eladó. Érdeklődők adják le címüket a kiadóban. 275

Ócska férfi csizma szarát veszek. Calea Suisului 42. Vasadi 280

Rádió 4+1 lámpás eladó. Str. F. O. Josif 29. 821

Stanica-papír, fehér és színes, nagy választékban, továbbá selyem papírok minden színben kaphatók Pásztor Ede cégnél, Piața Mihai Viteazul 4.

KÜLÖNFELE

Elveszett az Electra fűzőgyártól a Sirul Fazanilorig Simon Valeria névre szóló sárga személyazonosság. Megtaláló juttassa az Electra gyárba. 281

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNEL ORADEA